

Petek, 30. 9. 2016, ob 20:30
Mokrice, Grad Mokrice

Friday, 30. 9. 2016, at 20:30
Mokrice, Mokrice Castle

Regina Iberica (ES)

www.reginaiberica.wordpress.com

Delia Agúndez, sopran / soprano

Víctor Sordo, tenor / tenor

Antoine Ladrette, violončelo / violoncello

Laura Casanova, čembalo in umetniško vodstvo / harpsichord and direction

Es el amor, ay, ay

Ljubezenska glasba španskega baroka

Es el amor, ay, ay

Love music of the Spanish Baroque

Kratek komentar programa

Uživajte v predstavitev posvetnih ljubezenskih pesmi španskega baroka. Španska baročna glasba je asketska, dramatična in ritmično zelo bogata. Glasbeniki imajo na voljo le malo elementov za ustvarjanje. Večina besedil je dramatičnih in govorijo o ljubezni in smrti.

O projektu

Program koncerta »Es el amor, ay, ay« je rezultat večletnega dela z glasbo španskega baroka. Gre za izbor nam ljubih skladb, sestavljenih v zaporedje, ki še poveča privlačnost programa. Nismo le izvajalci glasbe, iščemo tudi nove skladbe in jih ustvarjalno prilagajamo svojemu glasbenemu slogu, tako da ob izvedbi njihove značilnosti kar najbolj zasijejo.

Programme short comentary

Enjoy an approach to Spanish Baroque secular love songs. Spanish Baroque music is austere, dramatic and very rich rhythmically. Musicians have to create each piece with few elements given. Most texts are dramatic and talk about love and death.

About the project

The programme of the concert 'Es el amor, ay, ay' is the result of years of working on Spanish Baroque music. A selection of pieces dear to us, put together in a way that increases the programme's appeal. We work not only as musicians and players, but also search for new pieces and adapt them to our style in a creative way that makes all their qualities sparkle.

Program / Programme

Cristobal Morales (1500-1553)

Si no vos hubiera mirado

Sebastián Durón (1660-1716)

Su poder en tus armas

Recitativo (Júpiter) / Arieta (Cupido) / Dúo / Dúo

Sebastián Durón (1660-1716)

Ay de mí, que el llanto y la tristeza

Recitativo / Aria / Recitativo

Juan de Arañés (?-ca.1650)

Dígame un requiebro

Aria / Couplets

Torrejón y Velasco (1664-1728)

Cuando el bien que adoro

Aria / Couplets

J.Sergueira de Lima (c.1655-c.1726)

Mares, montes, vientos

Aria / Couplets

Anonymous (17. c.)

Es el amor, ay, ay

Juan Hidalgo (1614-1685)

Ay, que sí, ay, que no

Juan del Vado (ca.1625-1691)

Con amor se paga el amor

* * *

Giuseppe Jacchini (1670-1727)

Sonata violoncello

Grave / Andante mosso / Adagio / Aria Presto

Anonymus (17. c.)

Ay, amargas soledades

Aria / Recitativo / Arieta / Recitativo / Arieta airosa

Antonio Literes (1673-1747)

Déjame llorar, ingrata

José de Nebra (1700-1752)

Ay, Dios aleve: Es el hijo del viento

Aria / Couplets / Aria

O koncertnem programu

Program vsebuje neznane in redko izvajane skladbe iz dediščine španske baročne glasbe, večinoma posvetne. Gre za vrsto glasbe, ki so jo gojili v plemiških domovih, gledališčih, kapelah in na dvoru, kjer so do leta 1700 prebivali Habsburžani, kasneje pa Bourboni.

Vsa glasba je napisana za en ali dva glasova z bassom continuom, kar je za tisti čas običajen način zapisovanja: skladatelj napiše le melodije za glasove, za spremljavo pa samo pentagram, ki ga lahko interpretira več instrumentov – v našem primeru čembalo in violončelo – , tako da ostane veliko možnosti za improvizacijo.

Letos obeležujemo 300. obletnico smrti španskega skladatelja Sebastiána Duróna (1600–1716), pionirja italijanskega opernega sloga – sloga, ki je postal priljubljen po skladateljevi smrti. Program vsebuje dve njegovi skladbi. »Ay de mí, que el llanto y la tristeza« (»Gorje, ta jok in žalost«) ima religiozno tematiko in predstavlja stalnico v španski nabožni glasbi, tj. opisuje krivdo, za katero nepopustljivi Bog ne najde odpuščanja. Druga tema z značilnimi mitološkimi figurami pa je odlomek iz opere, ki jo je *Regina Iberica* vključila na svoj zadnji album *The twelve musicians of Iriarte* (2015).

Osrednji del programa predstavljajo komične in lahketnejše skladbe s komično tematiko, pogovori ljudskih junakov, ki so daleč od plemiške zadržanosti ali vzvišenosti mitoloških bitij (ljubezen se plača z ljubeznijo, z denarjem pa se plača bolje). Junaki, ki nastopajo, so bili nekoč služabniki ter jim epska občutja in večna ljubezen niso blizu.

Glasba španskega baroka se poigrava s sinkopiranjem, menjavo taktov, močnimi in mejnimi ritmi, popularnimi oblikami, kot so kupleti in refreni. V besedilih srečamo številne nasprotja: »o da/o ne«, »želim umreti/želim živeti«, »živeti je umreti/umreti je živeti«, »ah, sladka prevara, ah, goljufiva hvala«. Pogost je vzklik »ay« (»oh«), in sicer v obeh pomenih: kot znak komičnega in koketnega razpoloženja pa tudi globoke žalosti.

Prepričano smo, da se bodo skladbe kljub razdalji zaradi jezikovnih ovir dotaknile občinstva, saj odražajo intenzivna vesoljna nasprotja: ljubezen kot sladka muka, pomembnejša od same smrti, življenjska moč koketnosti; vsa so predstavljena s trezno glasbo z malo prvinami, osupljivo enostavno, mogočno in strastno, ganljivo nežno.

Laura Casanova, vodstvo in čembalo

About the concert programme

The programme includes unknown and rare pieces from the Spanish musical heritage, most of them profane. It is a type of music that was cultivated in the nobles' houses, theatres, the Royal house, chapels, and the court, which until 1700 housed the Habsburg dynasty and later the Bourbons.

All musical pieces are written for one or two voices with basso continuo, which is an abbreviated formula of musical writing: the composer writes only the lines of the voices, and for the accompaniment only one pentagram that can be interpreted by several instruments, in our case the harpsichord and the violoncello, leaving much space for improvisation.

This year, 2016, is the 300th anniversary of the death of the Spanish composer Sebastián Durón (1600–1716), the pioneer of the Italian style in opera, which was to become popular after his time. The programme includes two of his pieces: one on a religious theme "Ay de mí, que el llanto y la tristeza" ("Alas, that crying and sadness"), which represents a constant in religious Spanish music, i.e. guilt that is unforgivable by God, who is felt as inflexible. The second theme is a fragment of an opera that *Regina Iberica* has recovered for our most recent record: "The twelve musicians of Iriarte" (2015), with its characteristic mythological figures.

The core of the programme groups comic or lighter pieces with comic themes, dialogues of popular characters distanced from nobility and from the feelings of mythological figures (love is paid by love, it is better paid by money). The characters used to be servants, estranged from epic feelings and eternal love.

Music from the Spanish Baroque plays with syncopation, alternation of beats, strong and abutted rhythms, popular forms such as couplets and refrains, while the texts also play with contrasts: "oh yes / oh no", "I want to die / I want to live", "to live is to die / to die is to live", "ah sweet deceit, ah traitor praise"; there is much presence of the "ay" ("oh") in both meanings: comic and filled with coquetry, or as a sign of profound grief.

We are confident that, despite the distance imposed by the language barrier, the musical pieces will touch the public because they reflect intense, vital contradictions: love as delicious torment and more important than death itself, or the vitality of coquetry. All presented with a sober music with few elements, stunning in its simplicity, powerful in its strength and passion, and touching in its tenderness.

Laura Casanova, direction and harpsichord

Ansambel **Regina Ibérica**, ki ga je leta 1998 ustanovila Laura Casanova, ima dolgoletne izkušnje s špansko baročno glasbo in petjem, pri svojem delu pa upošteva najnovejša zgodovinska merila. Leta 2015 so posneti svoj tretji album »Los doce músicos de Iriarte« (Lindoro), na katerem so zbrana dela španskih skladateljev iz obdobja treh stoletij. Po pesmi »La musica« Tomása de Iriarteja so na albumu zbrana še neobjavljenega dela in prvi posnetki že objavljenih del kot tudi različice znanih del stare glasbe. Ansambel Regina Ibérica je nastopil na festivalu stare glasbe v St. Petersburgu in v moskovskem Konservatoriju, v številnih španskih mestih, v Bremnu, Budimpešti, Münchnu, Bergnu, Varšavi, Gdansku, Parizu, Rimu in Bruslju. Trenutno delujejo v okviru projektov na Japonskem, v Kolumbiji in Španiji. Prva albuma, ki ju je izdal ansambel, sta bila »Es el amor, ay, ay« s pesmimi španskega baroka ter »Handel antes de 'El Messías'« s kantatami, ki jih je Händel kasneje preoblikoval v zborovske dele svojega znamenitega oratorija; oba albuma sta izšla pri založbi Verso.

A long trajectory in Spanish Baroque music, with singing and a focus on the most recent historical criteria is what characterizes **Regina Ibérica**, created in 1998 by Laura Casanova. In 2015 they recorded their third album 'The 12 Musicians of Iriarte' (Lindoro). It groups works of Spanish composers in the course of three centuries. Following the steps of the poem 'The Music' by Tomás de Iriarte, this record offers retrievals of unpublished works and the first recordings of published ones, as well as versions of known works in the world of Early Music. Regina Ibérica has performed at the Early Music Festival in St. Petersburg and in the Moscow Conservatory. They have also performed in several Spanish cities, and in Bremen, Budapest, Munich, Bergen, Warsaw, Gdańsk, Paris, Rome, and Brussels. Currently, Regina Ibérica is managing projects in Japan, Colombia and Spain. Their first two records are: 'It is love, ay, ay', with songs of Spanish Baroque, and "Handel before 'The Messiah'", the cantatas that Handel later transformed into choirs of "The Messiah", both records released by the record company Verso.

V koncertni, komorni in operni produkciji se **Laura Casanova** posveča recitativu in bassu continuu. Na tem področju je zbrala veliko izkušenj, saj je igrala od Monteverdijevega Orfeja do Mozartove Figarove svatbe. Z ansamblom Regina Iberica je posnela tri zgoščenke: »Los doce músicos de Iriarte« (Lindoro), »Es el amor, ay, ay« (Verso) in »Handel antes de 'El Messías'« (Verso). Z ansamblom Trío de Damas (Arsis) je interpretirala italijanske skladateljice 17. stoletja. Koncertirala je v Švici, Nemčiji, Franciji, na Poljskem, Madžarskem, v Belgiji, Italiji, na Portugalskem, Češkem, Norveškem, v Rusiji (Sankt Petersburg, Moskva) in na večini festivalov v Španiji.

Violončelist **Antoine Ladrette** že dve desetletji raziskuje špansko in evropsko glasbeno dediščino 17. in 18. stoletja. Poustvaril je opero Las Amazonas de España (Madrid, 1720) in z violinistko Isabel Serrano vodil ansambel Los Músicos del Buen Retiro Ensemble (CD Harmonia Mundi MAA, 2005). Je član ansamblov Regina Ibérica (dir. L. Casanova), El Concierto Español (dir. E. Moreno) in Le Concert des Nations (dir. J. Savall). Ukvarya tudi z urejanjem glasbenih partitur in libretov ter pedagoških partitur za godala. Poučuje na konservatoriju Vallée de Chevreuse v Franciji in tesno sodeluje z versajskim centrom za produkcijo baročne glasbe v Versajski palači.

Víctor Sordo je študiral klavir, zborovodstvo in petje v Badajozu in Sevilji pri Lambertu Climentu, Isabel Álvarez, Lluis Vilamaju, Josepu Cabréju, Janu van Elsackerju, Fernandu Eldoru, Petru Phillipsu, Grahamu O'Reillyu in drugih. Pogosto kot solist nastopa z ansamblu Le Concert des Nations, Vespres d'Arnadí, Capilla Real de Madrid, Forma Antiqua, Orquesta Barroca Catalana, Academia 1750 in La Galania ter z dirigenti Jordijem Savallom, Aaronom Zapicom, Hirom Kurosakijem, Josepom Vilo, Danielom Espasom, Faustom Nardijem in drugimi. Nastopa tudi v številnih skupinah, med drugim v ansambluh Collegium Vocale Gent, Ghislieri Choir & Consort, Arsys, Ensemble Zefiro, Regina Iberica, Les Sacqueboutiers de Toulouse, Hesperion XXI, La Fenice in drugih.

Delia Agúndez je študirala petje na konservatoriju Conservatori Superior de Música del Liceu v Barceloni in z odliko diplomirala na višji stopnji. Ukvarya se s širokim naborom glasbe, od srednjeveške do najnovejše avantgardne, in je kot glasbenica prepotovala celotno Evropo, Južno Ameriko in Azijo. Kot sopranistka solistka je sodelovala pri številnih oratorijih in mašah z orkestri in pela z mnogimi evropskimi ansamblji (med drugim Pygmalion, Collegium 1704, Regina Iberica, Capella de Ministrers Ensemble Elyma, Música Ficta, Cinco Siglos in La Bellement) ter nastopala na festivalih stare glasbe v Utrechtu, Parizu, La Chaise-Dieu, Ambronayju, Royaumontu, Eisenachu, Dresdenu, Pekingu, Bogoti, Diamantini (Brazilija) in na mnogih drugih.

In concert and in camera music and opera, **Laura Casanova** is devoted to recitativo and bajo continuo. From Orfeo of Monteverdi to Le nozze de Figaro of Mozart, she has gained a lot of experience in this field. She recorded 3 CDs with Regina Iberica. 2015: 'Iriarte and his musicians' (Lindoro). 'Es el amor, ay, ay' (Verso) and 'Handel before The Messiah' (Verso). With Trío de Damas (Arsis) she interpreted Italian women composers of the 17th century. She has played concerts in Switzerland, Germany, France, Poland, Hungary, Belgium, Italy, Portugal, Czech Republic, Norway, Russia (Saint Petersburg, Moscow), and most festivals in Spain.

For more than two decades violoncellist **Antoine Ladrette** has focused his research on musical heritage in Spain and Europe in the 17th and 18th centuries. He recreated the opera Las Amazonas de España, Madrid, 1720, and led with violinist Isabel Serrano the Músicos del Buen Retiro Ensemble (CD Harmonia Mundi MAA, 2005). He is member of Regina Ibérica (dir. L. Casanova), El Concierto Español (dir. E. Moreno), and Le Concert des Nations (dir. J. Savall). His work includes musical scores and libretto's edition, and pedagogical scores for bass bow instruments. He teaches in Vallée de Chevreuse's conservatory (France) and has an intense collaboration with Versailles Baroque Musique Center productions in the Palace.

Víctor Sordo studied piano, choir conducting and singing in Badajoz and Seville. He completed his studies with Lambert Climent, Isabel Álvarez, Lluis Vilamajó, Josep Cabré, Jan van Elsacker, Fernando Eldoro, Peter Phillips, Graham O'Reilly, and others. He performs often as soloist with Le Concert des Nations, Vespres d'Arnadí, Capilla Real de Madrid, Forma Antiqua, Orquesta Barroca Catalana, Academia 1750 and La Galania, and with the conductors Jordi Savall, Aaron Zapico, Hiro Kurosaki, Josep Vila, Daniel Espasa, Fausto Nardi and others. He also performs with several groups, including Collegium Vocale Gent, Ghislieri Choir & Consort, Arsys, Ensemble Zefiro, Regina Iberica, Les Sacqueboutiers de Toulouse, Hesperion XXI, La Fenice and others.

Delia Agúndez took a higher diploma in singing with brilliant results at the Liceu Conservatory in Barcelona. Her solid musical career, which encompasses a wide variety of music from the Middle Ages to the latest avant-garde, has taken her all over Europe, South America and Asia. She has performed as a soprano soloist at several oratories and masses with orchestras and she has also sung with several European ensembles, including Pygmalion, Collegium 1704, Regina Iberica, Capella de Ministrers Ensemble Elyma, Música Ficta, Cinco Siglos and La Bellement, at Early Music Festivals in Utrecht, Paris, La Chaise-Dieu, Ambronay, Royaumont, Eisenach, Dresden, Beijing, Bogotá, Diamantina (Brazil) and many others.

Besedila skladb / lyrics

Juan Boscán (1487-1542):

Si n'os huviera mirado

Si no vos hubiera mirado
No penara,
Pero tampoco os mirara.

Veros harto mal ha sido,
Mas no veros peor fuera,
No quedara tan perdido,
Pero mucho más perdiera,
Que viera aquel que n'os viera,
No penara
Pero tampoco os mirara.

Če te ne bi uzrl,
ne bi trpel,
a te tudi ne bi videl.

Res slabo je, da sem te zagledal,
a še slabše bi bilo, če te ne bi ugledal,
sicer ne bi bil tako izgubljen,
a še veliko več bi izgubil,
če te ne bi uzrl,
ne bi trpel,
a te tudi ne bi videl.

José de Cañizares (1711):

Su poder en tus armas

[Recitado]

Júpiter

Su poder en tus armas muera, muera.

Cupido

Júpiter tente, espera, no te acerques, aguarda, o teme...

Júpiter

¡A mi poder nada acobarda!

Cupido

¿Es posible, gran Dios, que en ti ha podido
bastar para el ultraje de Cupido
el que Chipre te ofrezca a sus altares?
solo te pido, Jove, que repares

[Arieta]

Pues hoy me ultrajan a mí
sin causa, que no la dan:
que les das armas así
pues ellos me vengarán
cuando te ultrajen a ti.
Pues hoy me ultrajan a mí ...

[Arieta entre los dos]

Júpiter

No puede ser poderme ultrajar

Cupido

Porque si al postrar
tu diestra a mi ser
les das tu lugar
con darles poder.

Júpiter

No puede ser.

Cupido

Sí puede ser.

Dúo

Y en tanto que llega de su obstinación
La injuria cruel, acción tan cruel.

[Recitirano]

Jupiter

Njegova moč v tvojih rokah umira in umira.

Kupid

Jupiter, skušaj, čakaj, ne približuj se, počakaj ali boj se...

Jupiter

Meni nihče ne vzame poguma!

Kupid

Je res mogoče, veličastni Bog, da je s tvoje strani
prišlo sramotno Kupido,
tistega, ki ti Ciper ponuja na tvojih oltarjih,
vse, kar te prosim, Jupi, je da to popraviš.

[Arijeta]

Danes torej sramotijo mene,
brez, da bi navedli vzrok,
če jim orožje daš takó,
se mi maščujejo zelo,
ko sramotijo tebe.

Danes torej sramotijo mene.

[Arijeta med obema]

Jupiter

Ne da se me osramotiti.

Kupid

Če boš položil
svojo desnico k meni,
jim daš svoje mesto
in svojo moč.

Jupiter

To ni mogoče.

Kupid

Seveda je mogoče.

Dvojica

In če bo trmoglavlil,
ga čaka nepravična žalitev, kruto dejanje.

Júpiter

Yo intento triunfar.

Cupido

Y yo defender.

A dúo. Bivo

Pues alarma, guerra
y veamos quién es,
quién logra la palma
quién ciñe el laurel.

Jupiter

Jaz bom zmagal.

Kupid

In jaz se braniti.

V dvoje. Živahno.

Preplah, spopad,
da vidmo, kdo bo tisti,
ki bo osvojil palmovo vejo,
zmagovalni venec nadel.

Anonymous:

Ay de mí, que el llanto y la tristeza

Recitativo I

Ay de mí, que el llanto y la tristeza
no, no ablanda mi dureza.
Criad, Señor, en mí piedad, usando
un limpio corazón, humilde y blando,
y para que respiren mis sentidos,
dad gozo y alegría a mis oídos.

Aria

Consiga afligido
mi afecto rendido,
la gracia que el alma
infelice perdió.
afligido, rendido,
la gracia que el alma
infelice perdió.
Pues nunca el que llega
llorando y se entrega
contrito y humilde
desprecia mi Dios.
Aunque soy indigno,
tu rostro benigno,
mi dueño, no apartes
de mi corazón.
ni quites airado
tu espíritu, amado,
del alma afligida
que pide perdón.

Recitativo II

Mas, ¡ay!, que aunque el dolor mi aliento excede,
nadie el perdón asegurarme puede,
pues sabiendo la causa porque lloro,
si está borrado mi delito ignoro,
y como temerosamente espero,
con temor y esperanza, vivo y muero.

Anonymous:

Digame un requiebro

Dígame un requiebro,
galán amador,
dígame un requiebro,
dígame un amor.

De cabellos de oro
tejiendo un cordón
estaba una niña
que me cautivó.
Llegueme por ver
más de cerca el sol

Recitirano I

Jaz nesrečnik, ki mi jok in žalost,
ne zmečata trpljenja v radost.
Nahrani me gospod, v mojo milost, uporabi čisto srce, ponižnost
in nežnost,
da mi zadihajo čutila,
daj se vzradostijo mi ušesa.

Arija

Prisluži nesrečni podložnik,
naklonjenost mojo,
radost, ki jo je duša
nesrečna izgubila,
nesrečnik, podložnik,
radost, ki jo je duša,
nesrečna izgubila.
Kdor se zateče
v solzah in se z darovi
ponižno preda,
nikoli ne zaničuje mojega Boga.
Čeprav nisem vreden,
tvojega dobrohotnega obličja,
gopod moj, ne umikaj obrazu,
od mojega srca,
naj ne jezi se
duša tvoja, preljuba,
na dušo vdano,
ki te prosi odpuščanja.

Recitirano II

Ampak, ojoj, če tudi bo bolečina
premagala mojo moč,
nihče mi odpuščanja zagotoviti ne more,
vedoč vzrok mojega točenja solz,
ni važno, če izbrisani je moj zločin,
saj kot bojaznivo pričakujem,
s strahom in upanjem, živim in poginem.

Laskaj mi s komplimentom,
čedni ljubimec,
laskaj mi s komplimentom,
polaskaj mi z ljubeznijo.

Iz zlatih las je
tkala mrežo
deklica,
ki me je omrežila.
Približal sem se,
da bi očudoval sonce od blizu

y caí abrasado
cual otro Faetón.
Pero con los ojos
hacia su balcón,
atiné cual ciego,
por el resplandor.
Viéndome la niña
con tal turbación,
me dijo, soltando
la trenza y la voz:

Digame un requiebro...

Su voz y palabra
tal vista me dio;
milagro que hizo
por su boca Amor.
Viéndome mortal,
lanzó el corazón
un suspiro al aire
que al cielo llegó.

Anonymous:

Cuando el bien que adoro

Cuando el bien que adoro
me deja sin mí,
y se ausenta al alto cenit,
¿Qué puedo hacer, si en mi amor
es preciso el sentir?

Vivir, morir.

-Sí.

Vivir para penar:
más fineza es vivir y penar.

-No.

Morir para vivir:
más fineza es morir de vivir,
si en mi amor es preciso el sentir.

Cuando el bien que adoro
me deja sin mí,
y se ausenta al eterno cenit,
yo quiero vivir,
yo quiero morir.

Coplas:

Mas segura es mi opinión
en esta armoniosa lid,
pues morir por lo que adoro
es de mi amor blasón más feliz.

Viviéndolo logras mi afecto
hacer continuo el sentir,
que no está bien con las penas
quien solicita apartarlas de sí.

Cuando mi amado se ausenta
¿Cómo le puedo seguir,
si no es rindiendo la vida
con que la vida consiste en morir?

No le considere ausente,
pues sé que se queda en mí,
que no puede separarse
lo que una vez el amor llegó a unir.

in padel od sonca ožgan
kot drugi Faeton.
A z očmi uperjenimi
na njen balkon,
sem ugo tovil, kako
njen lesk me slepi.
Vidoč me deklica
tako osuplega,
spustila je kito
in mi dejala:

Laskaj mi s komplimentom...

Besede njene sladke,
njen prečudovit pogled,
čudež, ki ga je naredil
iz njenih ust sam bog Amor.
Opazila me je smrtnika,
mi vrgla je srce,
hrepenenje v zraku,
ki v nebo vzletelo je.

Ko tisto, kar obožujem,
me zapusti
in se oddalji na visoki zenit.
Kaj mi je storiti, če pri moji ljubezeni
je nujno čutiti.

Ziveti, umreti.

-Da.

Živeti, da bi trpel:
največja pozornost je živeti in trpeti.

-Ne.

Umreti, da bi živel:
Največja pozornost je umreti od življenja,
saj pri moji ljubezni je nujno čutiti.

Ko tisto, kar obožujem,
me zapusti
in se oddalji na večni zenit,
želim si živeti,
želim si umreti.

Pesmi:

Neomajno je moje prepričanje
v tej borbi harmonije,
saj je umreti, za tisto, kar obožujem,
najsrečnejši grb moje ljubezni čarovnije.

Z življenjem se mi boš prikupil
ustvarjal nenehno čutenje,
ki ni dobro z vsemi mukami,
za tistega, ki jih želi umakniti od sebe.

Ko moj ljubimec oddide,
kako naj mu sledim,
če ne tako, da obožujem življenje,
čeprav na smrti temelji.

Ne zdi se mi odsoten,
saj vem, da v meni je prisoten,
saj se ne more razdržiti,
kar ljubezni uspelo je spojiti.

Anonymous:

Mares ,montes, vientos

Mares ,montes, vientos, cielo, luna y sol,
si entendéis de celos, si sabéis de amor,
vibrad, flechad,
moved contra el traidor,
tirano huésped,
falso robador.
Ráfagas, cumbres, ondas ,iras, rayos.

¡Mas no, que peligra mi vida en sus estragos,
que fulmináis su culpa con mi amor!
Mas, ¡qué injusta memoria!
¡Que ciega obstinación!
Vivo el delito, y vivo el agresor!
Vibrad, flechad,
Moved contra el traidor,
tirano huésped, falso robador,
ráfagas, cumbres, ondas, iras, rayos,
que yo prestaré a vuestro impulso mis celos,
mis agravios, mi furor.

Surcaba en brazos de Paris
las campiñas espumosas
el bello asombro de Grecia, la hermosa reina de Troya.
Al cariñoso contacto de aquella unión amorosa,
en dulces actividades se vieron arder las ondas.
Los volantes Cupidillos que coronaban la popa,
de aquel fuego mental eran encendidas mariposas.
Templado el céfiro puro y suave el aura piadosa,
con lento impulso movían las brillantes banderolas.
Acorde coro de Ninfas, en lides armoniosas,
con templados instrumentos aplauden de Amor las glorias
Mares, montes, vientos....

Anonymous:

Es el amor, ay, ay

Es el amor, ay, ay.
dulce prisión ce,ce
que al corazón, ta, ta
le hace feliz, que, que
Pues en amante ley,
se mira el amor
en el mismo arder.

No es su cadena, ay, ay
pena fatal, ce, ce
que es su rigor, ta, ta
el halagar, que, que
Pues en su halago ves
se mira el sufrir
por feliz placer.

En su prisión, ay, ay
sabe el amor, ce, ce
al padecer, ta, ta
dar el sufrir, que, que
Pues en el padecer
se mira el sentir
como dulce ley.

Morja, gore in vetrovi, nebo, luna in sonce,
če poznate ljubosumlje, če se spoznate na ljubezen,
rohnite, napnite puščice,
uperite jih proti izdajalcu,
tiranskemu gostitelju,
lažnivemu kradljivcu.

Sunki vetra, vrhovi gora, valovi, besneče strele in bliski.

In ne ogrozite mojega življenja z vašim uničenjem,
operite si krivdo z mojo ljubeznijo.

Kako krivični spomini!

Kako slepo trmoglavljenje!

Kot žrtev in kot napadalec živim!

Rohnite, napnite puščice,
uperite jih proti izdajalcu,
tiranskemu gostitelju, lažnivemu lopovu.

Sunki vetra, vrhovi gora, valovi, besneče strele in bliski,
naj jaz posodim vašim vzgibom moje ljubosumje,
moje žalitve in moj bes.

V Parisovih rokah je brazdalo
po penečih poljih,
prelepo čudo iz Grčije, zala
trojanska kraljica.

Ob ljubeznjivem dotiku ljubezenske zvezze,
so ob sladkem početju zažareli valovi.
Ženski kipi, ki so kronali krn ladje, so vzleteli,
ob čustvenem ognju, so se razvneli metulji.

Hladil je rahel in nežen vetrč dušo pobožno,
v rahlih sunkih so plapolale bleščeče zastave.

Usklajen je zbor Ninf, pri harmoničnem početju,
z uhlajenimi inštrumenti pojte
Amorju hvalnice,
morja, gore in vetrovi...

Ljubezen je, ojojoj,
sladki zapor, še še,
ki to srce, to to,
srečno store, ki ki.
Po zakonu ljubimca
se na ljubezen zre
enako žareče.

Ni njegova veriga, ojojoj,
kazen usodna, ne ne,
ampak prav ta predanost, ta ta,
ko se dobrika, ki ki.
Saj v laskanju vidiš,
trpljenje njegovo,
zavoljo srečenega užitka.

V svojem zaporu, ojojoj,
ljubezen se zna, še še,
podyreči, ja ja,
trpljenju, ki ga dá, ki ki.
Saj se v ranljivosti
zre na čutenje,
kot na sladko povelje.

Vino el amor, ay, ay
en el arpón, ce, ce
logra el rendir, ta, ta
todo blasón, qué que
Pues en su esquivez
se mira el rendir
sin querer querer.

Francisco de Avellaneda (1625-1684):

Ay, que sí, Ay, que no

Ay, que sí, ay, que no,
que lo que me duele
y lo siento yo
que soy Perogrullo
de mi pasión.
Y pesadilla mi pena
que no reconoce, no
del ploma del sentimiento
ligerezas de la voz.

Coplas

Pues vaya amigas del alma
den anchas a mi dolor
que un corazón apretado
merece lo que jubón.

Dos amas que Dios me ha dado
si es que da las amas Dios
que no es por cuenta del cielo
el mal que me busco yo.

Prišla je ljubezen, ojoj,
lovila s harpuno, še še,
se je izkazala, ta ta
in vso čast spoznala, ki ki.
Saj se v njeni ranljivosti
dá z občudovanjem opaziti
ljubiti, brez, da bi žezeleli ljubiti.

Enkrat ja, drugič ne,
to me boli,
in žal se mi zdi,
da sem Perogrullo,
moje strasti.

Je strašna nočna mora moj bol,
ki ne pozna, niti
čustva iz svinca,
niti lahkonega srca.

Pesmi

Torej dajta prijateljici duše,
olajšajta mojo bolečino,
saj moje srce utesnjeno,
zasluži več kot tesno oblačilo.

Bog mi dal je dve gospodarici,
če res je on tisti, ki jih dá,
saj niso kriva nebesa
za bolečino, ki jo iščem sam.

Anonymous:

Con amor se paga el amor

Con amor se paga el amor,
– con dinero se paga mejor. –
Que no, mi señora; –
que sí, mi señor –
No hay cosa que al dar iguale,
pues al mérito prefiere;
la que más quiere, más quiere,
y el que más vale, más vale.

– Pues busque quién le regale, que yo estoy muy cuerdo ahora.
– Que no, mi señora,
– que sí, mi señor.
– Querer conquistar mi halago no dándome, es por demás,
porque yo me pago más del galán que más me pago.
– Con quien menos gastos hago es la que más me enamora.
– Que no, mi señora,
– que sí, mi señor.
– Si mi gusto satisfecho dejan sólo los que dan,
no es de provecho el galán si el galán no es de provecho.
– Que quiere acabar, sospecho, con el necio que la adora.
– Que no, mi señora,
– que sí, mi señor.

Z ljubeznijo se plača ljubezen,
- z denarjem se jo plača še bolje. –
To pa ne, moja gospa;
- Seveda, da ja, moj gospod. –
Ni je stvari, ki ob dajanju enako želi,
saj priznanje zaslubi,
tista, ki bolj ljubi, več si želi,
in tisti, ki več denarja ima, tisti več velja.

- Pa bom poiskal takšno, ki ljubezen podari, saj sem razumne narvi.
- To pa ne, moja gospa,
- Seveda, da ja, moj gospod.
- Če si mojega ljubovanja želiš,
brez plačila bolj malo dobiš,
saj dvorljivcu, ki plača več,
ponudim mnogo več.
- Manj kot mi dama stroškov povzroči, bolj se zaljubim v njene oči.
- To pa ne, moja gospa.
- Seveda, da ja, moj gospod.
Če moj okus zadovolijo samo tisti,
ki kaj dajo,
nimam prav nobene koristi,
od dvorljivcev brez donosnosti.
- Da želite zaključiti, se mi zdi, z neumnežem, ki vanjo strmi.
- To pa ne, moja gospa.
- Seveda, da ja, moj gospod.

Lope de Vega:

¡Ay, amargas soledades!

¡Ay amargas soledades
de mi bellísima Filis,
destierro bien empleado
del agrario que la hice!

*¡Ay, horas tristes,
cuán diferente soy del que me vistes!*

Envejézcanse mis años
en estos montes que vistes,
que quien sufre como piedra
es bien que en piedra habite

¡Ay, horas tristes...

¡Con cuanta razón os lloro,
pensamientos juveniles
que al principio de mis años
cerca del fin me trujistes!

¡Ay, horas tristes...

Anonymous:

Déjame llorar, ingrata

Aria

Déjame, ingrata, llorar
que no haya más que sentir.
Pues en la culpa de amor
que me quieras atribuir
solo llego a delinquir
en no poderla aumentar.

Recitado

Matilde, si mi amor fue mi delito
ya le enmiendo pues ves que le repito
y no juzgues que de él has de librarte
pues tengo en mi defensa a mi porfía
y a mi delito tengo de mi parte.
Y así, llorando bien del alma mía, una de dos:

o mátame a desdenes, o déjame en mis males con mis bienes
pues no hay, Matilde, aunque éntre el de la ausencia,
castigo igual al de una indiferencia.

Arieta

No le niegues, no, a mi fe
la fortuna de morir.
Pues por ti me moriré
con secreto tanto que
no le llegues a sentir.
No me des tanto rigor
porque me muero por ti.

Recitado

¡Mas ay!, que tu desvío en falsas ironías
no me deja ser tuyo ni ser mío.
Y así, en sus inconstantes tiranías
yo colgaré mis contingentes días
mas cuando ya mi suerte
lleva a tus ojos mi adorada muerte

O grenka je osamljenost,
moje prelepe Filis,
dober sem uslužbenec izganstva,
zaradi njenega zasramovanja.

O, ure žalosti,
kako drugačen sem od takšnega, kot se ti zdim.

Ostarela so moja leta,
v teh gorah, ki gledaš jih,
saj kdor kot kamen trpi,
je dobro, da sredi skalovja živi.

O, ure žalosti...

Kako utemeljeno vas objokujem,
misli mladostne,
ki ste me na začetku življenja,
blizu konca privedle.

O, ure žalosti...

Arija

Pusti me, nehvaležnica, jokati,
saj mi drugega ni čutiti.
V ljubezenski krvidi,
ki mi jo želiš pripisati,
sem zagrešil le to,
da je nisem zmogel še okrepiti.

Recitirano

Matilda, če je moja ljubezen bila zločin,
že škodo popravljam, saj vidiš, da ga ponavljam
in ne presodi, da se ga moraš osvoboditi,
saj se v moj bran trma postavi,
in moj zločin sam mene brani.
In tako objokujoč dobroto duše moje,
ali eno ali drugo:

ali ubij me ravnodušno ali me pusti v trpljenju in veselju,
saj ni na svetu tem, Matilda pa čeprav
je to odsotnost,
kazni večje kot brezbrižnost.

Arijeta

Nikar ne zanikaj, ne, pri moji veri,
usode smrtne.
Saj umrla bi za te,
s toliko skrivnosti,
ki ti je občuti ne srce.
Ne bodi no tako oster,
saj umrla bi za te.

Recitirano

Kaj še! To tvoje odvračanje v lažne ironije
ne pusti mi biti ne moj, ne tvoj.
In zaradi tvoje nenehne tiranije,
bom opustil svoje dni
in ko bo sreča moja že
prinesla pred tvoje oči oboževano mojo smrt,

procura por tu vida, tratarla bien
pues es tan bien nacida.

Arieta airosa

Trátala bien, adorado rigor
que a no haber amor no hubiera desdén.

Texto Antonio de Zamora (1665-1727):

Ay, Dios aleve: Es el hijo del viento

(Cantan Ninfa y Amor):

Es el hijo del viento
que se conspira
a mezclar los ardores
con las cenizas
Ay, pasión ciega
ay, dulce engaño
ay, vida mía
si en mi pena te alientes
con lo que expiras
ay, dulce engaño
ay, vida mía.

Mal del Zéfiro aleve
tus ansias fías
si es el aura que halaga
cierzo que arruina
Ay, traidor ruego,
ay, falso halago
ay, vida mía
si aún se labran peligros
de las caricias
ay, falso halago
ay, vida mía.

El Narciso y el Eco,
quejas duplidan
mas ni se desvanecen
ni se marchitan
Ay, flor ingrata
ay, voz amante
ay, vida mía
que duráis a las penas
y no a las dichas
ay, voz amante
ay, vida mía.

poskrbi za svoje življenje, lepo delaj z njim, saj je tako lepo
stvarjenje.

Besna Arijeta

Lepo ravnaj z njim, oboževana strogost,
saj brez ljubezni, ne bi bilo zavrnitve.

(*Pojeta Ninfa in Amor*)

Sin je vetra,
ki prikrito deluje,
da bi pomešal želje
s pepelom.
O, slepa strast,
o, sladka prevara,
o, življenje moje,
če moje trpljenje vdihuješ,
je tisto, kar izdihuješ,
o, sladka prevara,
o, življenje moje.

Zefirova bolezen vdihuje
tvoje tesnobno hrepenenje,
saj, če se duša dobrika,
burja vse dobro razpiha.
O, rotenje izdajalca,
o, lažno laskanje,
o, življenje moje,
saj sem še vedno v nevarnosti
zaradi izkazovanja nežnosti,
o, lažno laskanje,
o, življenje moje.

Narcis in Eco,
podvajata tožbe,
ki se ne razblinijo,
in ne oslabijo.
O, cvet nehvaležni,
o, glas ljubeči,
o, življenje moje,
ki trajaš v trpljenju
in ne v veselju,
o, glas ljubeči,
o življenje moje.